

≡ KATALUNA ≡ ESPERANTISTO

MONATA GAZETO * OFICIALA ORGANO

DE LA

REDAKCIO KAJ ADMINISTRACIO
12, strato Gracia. - SABADELL
BARCELONA (HISPANUJO)

Redaktoro :
Frederich Pujulà

SEN PAGA POR LA GEFEDERACIANOJ

NIA DEVIZO : «MARO ESTAS GUTARO»

ENHAVO:

Pri..., Fred. Pujulà. — *VIII^a Universala Kongreso Esperantista* (3^a cirkulero), La loka organiza Komitato. — *Grava Avizo*, K. E. — *La Simbolaj Brulaĵoj*; Angel Novejarque. — *II^a Literatura Konkurso* (Eksterordinaraj temoj), La Komisiono. — *Katalunaj efemeridoj*, K. E. — *Enlanda Movado*, Delegitoj. — *Bibliografio*, Tamen.
Korespondado, K. E.

JARO III^a

APRILIO 1912^a

N^{ro} 4 (25)

Societoj kaj Grupoj aliĝintaj al "Kataluna Esperantista Federacio"

Esperanta Semo.	Sabadell
Nova Semo	Reus
Vika Esperantistaro	Vic
Esperanta Nesto.	Barbarà del Vallès
Olota Stelo	Olot
Lumon.	Terrassa
Casino del Comercio	»
Esperantista Junularo.	»
Esperanta Juneco	Barcelona
La Rondo.	»
Esperanta Fako (secció del C. A. de D. del C. y la I.)	»
Giam Antaŭen	»
Semo (Ateneo E. P.)	»
Escola Universitaria	»
Forigu Barojn	»
Esperanta Frateco	»
Kulturo	»
Barcelona Stelo.	»
Unió Catalanista	»
Novan Vojon	»
Esperanto kaj Patrujo.	»
Evolucio	»
Universala Frateco	»
¡Supren!	»
Esperanta Aŭroro	»
Esperanta Racionala Grupo.	»
Tarragono Esperanta	Tarragona
Monta Grupeto.	Sant Llorenç Savall
Esperanta Akvofalo	Ripollet
Gerona Esperantistaro	Girona
Amo kaj Espero	»
Pacaj Batalantoj	Castellar del Vallès
Laboro Esperanta	Vilanova y Geltrú
Esperantista Grupo.	Mataró
Kamparo	S. Perpetua de la Moguda
Frateco	Vendrell
Esperantista Amikeco.	Manlleu
Esperanta Amo.	»
Esperanta Idealo	S. Coloma de Farnés
Montsanta Stelo	Ulldemolins
Esperanta Amikaro	Banyolas
Ilerda Espero	Lleyda
Frateco	S. Feliu de Guixols
Gerona Esperantista Ligo	»

Tot l'Esperanto en una fulla

Edició de la «K. E. F.». A 50 centims el cent. Fulles insustituïbles per a la propaganda en vetllades, excursions, etc.

KATALUNA ESPERANTISTO

MONATA GAZETO □ OFICIALA ORGANO DE LA KATALUNA ESPERANTISTA FEDERACIO
SEN PAGA POR LA GEFEDERACIANOJ

REDAKCIO KAJ ADMINISTRACIO
12. strato Gracia. — SABADELL
BARCELONO-HISPANUJO

REDAKTORO:
Frederich Pujulà

NIA DEVIZO : « MARO ESTAS GUTARO »

ENHAVO: *Pri...*, Fred. Pujulà. — VIII^a *Universala Kongreso Esperantista* (3^a cirkulero), La loka organiza Komitato. — *Grava Avizo*, K. E. — *La Simbolaj Brulaĵoj*, Angel Novejarque. — II^a *Literatura Konkurso* (Eksterordinaraj temoj), La Komisiono. — *Katalunaj efemeridoj*, K. E. — *Enlanda Movado*, Delegitoj. — *Bibliografio*, Tamen. — *Korespondado*, K. E.

PRI...

ANYORAR

MIAN opinion mi diris en du fojoj. Unue en miaj vortaroj katalunaj; due en la noto, kiun mi aldonis al la artikolo de Sro. Martorell, korektante la aserton, ke *bedaŭri* estas francismo ĉar, laŭ li, *anyorar* = regretter.

En miaj vortaroj mi diris:

Anyorament = nostalgio.

Anyorar = bedaŭri : sopiri (pri, pro, al); havi nostalgion. (Eble mi devis diri «senti nostalgion» aŭ tute simple «nostalgii».)

Nostalgio = *anyorament*, *nostalgia*.

Bedaŭri = (2^a senco) *anyorar*.

Mi konsentas do principe kun Sro. K^o Huecas. Kompreneble, ni ne povas uzi saman vorton por esprimi ĉian nuancon de la vorto *anyorar*. Sed, ni ne bezonas novan vorton. En katalunà lingvo same oni *anyor*-as fazeolojn¹, kiel patrinon, amàtinon, landon, k. t. p.

1) Nacia legomo.

Esperante, ni ja povas *bedaŭri* la legomojn nehavataj, *sopiri pri* aŭ *al* patrino, amätino, lando; senti, havi *nostalgion*. Ni eĉ povas *sopiri pro*, ĉar sopiro, krom la unua senco, havas duan, kiu korespondas ĝuste al nia «*sospirar*». (Vidu Vortaro de Kabe. Vidu «Patro kaj Filoj» de Kabe, «la sopiremaj fraŭlinoj».) Ĉu tiu riĉeco ne sufiĉas? Ni eĉ povas diri «ĝi suferas sopiron» (*Folioj de la Vivo*, p. 45. A. Sabadell), (kiom ĝusta ĉi tie la vorto *nostalgio!*) ĉar oni povas supozi, ke intence ni forigis la prepozicion por rekte traduki la strangan esprimon de Rusiñol *sofria una anyorança* (eble *patia d'anyorament*). Ni havas ankoraŭ alian vorton. Mi ĝin montris en mia noto, kaj mi intence ne diris de kiu aŭtoro mi ĝin pruntis. Ĝi estas la vorto *ennui*, kaj ĝia aŭtoro, Dro. Zamenhof, kaj la libro en kiu ĝi troviĝas, la *Fundamento!* «Enuo je la patrujo», kion povas signifi, se ne *anyorament de la patria!*

Mi estas certe, ke Sro. Grau, konante la fonton de tiu vorto, kaj la argumenton, kiujn mi diros jene, tuj modifos sian opinion pri ĝi.

Mia noto gajnis al mi lecioneton de Sro. F. el Olot, kiun mi profitos, respondante al li, por klarigi kelkajn punktojn de la demando.

Sro. F. diras al mi ke la rekta traduko de *s'ennuyer* en kataluna lingvo estas *aburriŝe, fastiguejarse*, ke *anyorar*=*regretter*, sed **NE-NIAM** *s'ennuyer*.

Nia samideano terure konfuzas la vortojn katalunajn, kaj la duan eĉ trian, eĉ metaforan sencon de la vortoj kun ilia unua ĝusta senco. Li certe tro fidis al komuna vortareto, certe hispana, ĉar ne ekzistas vortaro Franca-Kataluna krom vortaro de Littré. La duobla traduko erarigis lin. Efektive, *fastiguejarse* = *se dégouter de*; kaj *aburriŝe* (de *ab-horr-erre*) nur metafore povas havi tian sencon. En kelkaj vortaroj katalunaj, ĝi eĉ ne troviĝas; kaj en tiu de *Labernia* aperas kun tre stranga senco («sin doni spite al laboro, aŭ ago!»). Kompreneble *aburriŝe* signifas «havi malamom, malŝaton (*avoir' en horreur*), delasi laboron de komencita verko; ekmaltimi (*aburriŝe l'aigua*), kaj fine ĝeni, lacigi». Ĉu sinjoro F., kies nomo montras katalunon, neniam uzis nian vorton *enutjar*. Tamen! Tamen, li povus trovi en vortaro de Littré apud *ennui*=*Provençal: enueg, enuet, enuey*, k. t. p.; *catalan: enutg*, kaj apud *ennuyer*=*Provençal: enoiar, enujar*, k. t. p.; *catalan ancien: enojar, ennujar*; *catalan modern: enujar*. Li vidas, kiel rekta traduko de *s'ennuyer* ne estas *aburriŝe, fastiguejarse*, sed tute simple *enutjarse*. (Se li estas hispana, li vidu hispanan vorton *enojar*, kiu en Ameriko signifas kolerigi!)

Laŭ li *anyorar*=*regretter*. Pri la etimologio de vorto *regretter* ne samkonsentäs ĉiuj aŭtoroj. Sed ĉu Sro. F. ne konas la familion de

katalunaj vortoj : *greu, greuge, greujar, greument (de mala gana)*, kies portreto nur, jam divenigas iliajn francajn parencojn? Eble etimologistoj longe povos diskuti ĉu eble aŭ neeble *t* korespondas al *u*, ĉu *greu* korespondas al *grée*, ĉu *regretter* venas aŭ ne de *grée*; sed fakte, la diron *ce qu'on donne aux mechants toujours on le regrette* oni tradukos katalune ne uzante *anyorar*, sed tiel: *Lo que 's dona als dolents sempre sab greu*, kaj la diron *je regrette l'argent perdu* = *me sab greu el diner perdut*, kaj la diron *faire quelque chose à regret* = *fer qualche cosa greument*. Nu! Ĉu kiam mi *regrette (ne pas être dans) ma patrie*, mi ne *me sab greu (no ésser en) ma patrià*?

Ni vidu nun, ĉu *anyorar* neniam estas *s'ennuyer*.

Anyorament = Nekvieteco, ĉagreno por la manko de io... (Labernia).

Ennui (1^a senco) = Turmento de la animo kaŭzita de la morto de amataj personoj, de ilia foresto, de la perto de esperoj, de iaj grandaj malfeliĉoj (Littré).

Nu! Eĉ la difino de Littré estas pli bona por *anyorament*, ol tiu de Labernia!

Ĉu tio ne sufiĉas? Ni vidu, do, eĉ ne atentante al tio, ke la grafikajoj de la vortoj mem jam montrás ilian parencecon, la etimologion. (Ni rimarku ke la ortografio de *enutg* estas nebona; ke la bona estas *enuig*, kiu donas al ni *enutjar* ĉar sono *ig=tj=g*). Ni scias ke *anyorar* venas de lat. *ang-or*, pòst aliformigo de *g* en *y*, kiel en *agnus* = *anyell*.

Nu, en la «Granda Enciklopedio» estas dirite:

Ennui = ...ĝi estas la *ennui*, kiun kantis Lukrecio en la famaj versoj : *Medio de fonte leporum surgit amari aliquit...*

Kaj kiel Sro. F. scias, la famaj versoj daŭras : *quod in ipsis floribus* ANGAT. Ĉu oni ne rekonas tiun *angat*, el *ango*, kiu cetere troviĝas en nia Esperanta leksikono kun sia senco = *angoro*? Du aferoj similaj al tria, estas egalaj inter si!...

Littré devenigas *ennui* de *est mihi in odio*, kiu donis substantivon *inodium*! Ne tiel komplike estas, opinii, ke nia *anyorar* estas formo de niaj antikvaj provencaj kaj katalunaj *enoiar, enuiar, ennujar*, k. t. p.! kiuj permesas al ni fari de *s'ennuyer de* = *anyorar*, de *s'ennuyer* = *anyorarse* kaj de *ennuyer* = *enutjar*?

Ni rimarku ke la netransitiva formo de *anyorar*, *anyorarse*, jam tute nur signifas «sin trovi malbone en iu loko!» Tio estas : *s'ennuyer*!

Sinjoro F. vidas, kiel mia noto ne estis erara, aŭ almenaŭ nepripensita.

Nun, mi korektus miajn vortarojn, kaj apud *anyorar* mi skribus unuavice «*enui je*» sekvante nian Majstron. Ni uzu laŭvole bedaŭri,

sopiri, nostalgii, kaj ni estu certaj, ke Dro. Zamenhof sciis kion li faris uzinte la Fundamentān formon. Krom la valoro etimologia de «enui» (ne konfuzu kun «tediĝi»), ĝi havas la valoron de «je» tuta klara en tiu okazo. Kaj se iu deziras esti tre, tre preciziga, li diru «angordon», «angori», terura esprimo, kiu kontentigos la puristojn sciantajn, ke latina *ango* = ĝeni, sufoki, kaŭzi fizikan doloron, kaŭzi moralan doloron, turmenti, malkvietigi, k. t. p. Mi ne uzos ĝin!

Karaj amikoj, kaj nun mi revenas al la partianoj de nova radiko, nia kataluna lingvo estas aminda. Ĉu mi bezonas diri mian amon al ĝi? Sed estu certaj, ke ni «ne elpensis la pulvon» Vidu la *morrinha* de galicianoj!¹

Ĉu vi iam havis okazon kunvivi kun ili en malproksima lando? Mi, jes. Ili fakte, materie mortas pro enuo je la patrolando. Mi kunvivis ankaŭ kun katalunoj for de la ombro de nia Montserrat. Mi certigas ke ili eĉ ne bezonas la vorton «nostalgio»!... Nu, mi diru inter krampoj, ke laŭ mia opinio, tio ne estas malsupera kvalito!

MANKOSENTI, kion signifas? Ĉu senti la mankon? Tute ne! Ĝi signifas, se ĝi signifas ion: «manke senti». Komparu kun aliaj transitivaj verboj: Bastonfrapi, piedfrapi, manskribi... Mi scias ke oni kutime diras esperante «vangofrapi», sed tio certe estas ĝentila diro, kiu supozas ke la jam sufiĉe ofendita, frapis li mem per sia vango nian manon. «Ofte la ludistoj de piedpilko vangofrapas la pilkon», sed la pilko, ĝi vangonfrapas. Intence mi uzis tiun formon en mia februara artikolo. Ĉu vi konsentas?

FRED. PUJULÀ

La samideanoj el Terrassa timas ke la III^a Kongreso de «K. E. F.» havos aspekton de ekzercoj de Ruĝa Kruco. Ili estas konvinkitaj, ke la Prezidanto kaj Sekretario de la Federacio kaj la Redaktoroj de K. E. kaj de la E. R. de *La Publicidad* ne povos ĉeesti la kongreson tutaj, aŭ almenaŭ kun malrompitaj korpoj. Efektive, de post kelkaj tagoj, tiuj sinjoroj freneze sin donis al malstariga sporto, kaj radglitas senhalte kaj ronde kvazaŭ ili elĉerpis akvon per hipoteza elĉerpilo. Sro. Bremón kaj Pellicer ruladas sufiĉe bone, ĉar ili ne nur ruliĝadas per la radoj sed ankaŭ ofte per la tuta korpo. Sro. Pujulà mirigas la ĉeestantojn ĉe la kunrulo per sia grandioza prudento. Laŭ li, ne virto staras en la mezo (de l' glitejo) sed malstaro. Kiel li bedaŭras ne esti multbraka hinda statuo por sin teni pli bone je la muroj! Sroj. Bremón kaj Pellicer kelkfoje kuraĝas desegni S-ojn kaj 8-ojn. Sro. Pujulà opinias, ke ne estas necese desegni ĉifrojn sur la glitejon, ĉar kvazaŭ sur ĝi jam estus

1) *Galicia* okcidentnorda gentlando en Iberio kun aparta lingvo! Kia maniere diri por ne konfuzi kun la lando de la Oka?!

desegnita la akuzativo *n* ĉiu movo de li farata finiĝas kun li nepre sur la asfalon. Same okazas al Sro. Dalmau. La Redaktoro de la «Rubriko», kiel bona kataluno, konfuzas rubrikon kun parafo, kaj ofte parafas per sia tuta korpo.

La samideanoj el Terrassa, timas; sed la plej malfeliĉa en ĉio ĉi estas nia kara samideano Sro. Codorniu, kiu rigardas la spektaklon de la galerio de sia domo. Li ja fine aŭ krevos de rido aŭ akiros anevrismon pro la ektimoj!

Kion intencas niaj pioniroj, ĉu efektive kripligi sin, ĉu veturi per tiaj ŝuoj al Krakovio, ĉu prepari varieteon por la Kongreso?! Pioniraj misteroj!!

VIII^a Universala Kongreso Esperantista

Krakovio, 11-18 Aŭgusto, 1912

TRIA CIRKULERO

Fervoja rabato. — La klopodoj de la Komitato ĉe la Ministro por fervojaj aferoj ne restis sen sukceso. La ministerio konsentis doni al la kongresanoj rabaton sur ĉiuj aŭstriaĵaj ŝtataj fervojoj dum unu semajno antaŭ la Kongreso kaj unu semajno post la Kongreso. Ĉar la Komitato deziras ricevi ankoraŭ pli favorajn kondiĉojn, ol tiuj, kiujn la registaro jam donis, ĝi faras plujn klopodojn en tiu rilato.

Vegetarana restoracio. — Konsiderante la fakton, ke inter la esperantistoj troviĝas sufiĉe multaj vegetaranoj, la Komitato faris kontrakton kun vegetarana restoracio, kies mastrino kaj servistaro parolas Esperanton.

Interesa ekspozicio. — La «Landa Industria Ligo», en Galicio, instigita de la Komitato decidis konatigi la kongresanaron kun tre originalaj nenie aliloke renkonteblaj produktoj de pola hejma industrio. Tiucele la Ligo aranĝos speciale por la kongresanoj, konforman ekspozicion kun klarigoj, informoj, surskriboj, k. t. p., en Esperanto. La direktoro de la citita Ligo, Sro. Krzaczynski, mem studas nian lingvon, dezirante fari dum la Kongreso lumbildajn paroladojn en Esperanto.

Distraĵoj. — La Krakova «Teatro de Novaĵoj» preparas esperantan prezentadon kun gaja varietea programo. Ne mankos do humorplenaj monologoj, kupledoj kaj burleskaĵoj — ĉio kompreneble nur en Esperanto — ĉar la direktoroj de la teatro, Sroj. Polenski kaj Pilarski, intence lernas nian lingvon kun sia tuta personaro.

Mazepe. — Ĉiu persono intencanta veni Krakovon mendu tuj ĉe la Organiza Komitato tiun belan dramon. Ĝi estas ricevebla por la sumo de K. 2, krom poŝtelspezoj.

Literatura konkurso. — La Komitato decidis rompi la ĝisnunan tradicion, kiun oni povus jene karakterizi : Multaj konkursoj, malaltaj premioj. — Tute kontraŭan metodon aplikis la Oka : Oni starigis nur tri konkursojn kun altaj premioj. — La temoj estas :

- I. Prozaĵo beletristika.
- II. Poeziaĵo.
- III. Scienca disertacio.

Oni vidas, ke la temoj estas tute ĝenerale difinitaj kaj lasas al la verkistoj grandan liberecon. Detaloj estas troveblaj en la marta numero de *Pola Esperantisto*, al kiu la Komitato konfidis la organizon de la literatura konkurso.

Fakaj kunsidoj. — Ĉiuj fakaj societoj, intencantaj aranĝi dum la Oka siajn kunsidojn, estas insiste petataj komuniki al la Komitato siajn dezirojn, ĉar oni devas rezervi al ili necesajn ĉambrojn. La lasta neprokrastebla templimo por tiuj avizoj estas la 1^a de Majo.

Suplementaj kartoj. — Oni malkomprenis la regulon pri suplementaj kartoj. *Ne* ĉiuj familianoj *kune* pagas sm. 3, sed ĉiu aparte *pro* sm. 3.

Propraj nomoj. — Plenigante la aliĝilojn oni ne esperantigu la nomojn de la urbo, strato, sia nomo, k. t. p., ĉar tio estas tute malĝusta kaj kaŭzas konfuzon ĉe la poŝto, kiam la Komitato skribas al la aliĝintoj laŭ simile redaktita adreso.

Tabelo de distancj. — El multego da urboj ni ricevas riproĉojn, ke ni konsideris tiujn urbojn en nia tabelo. Se ni volus en la tabelon enmeti ĉiujn urbojn, en kiuj estas esperantistoj ni devus eldoni dikvoluman libron. En la tabelo ni konsideris ne la naciajn aŭ esperantistajn, sed nur la fervojajn centrojn.

Alvoko. — Ni insiste petas, ke per frua aliĝado oni helpu kaj plifaciligu la laboron de la Komitato. — *Loka Organiza Komitato.*

GRAVA AVIZO

Nia altestimata samideano Sro: G. H. Backman (adreso : Helsingborg, Svedia) sciigas al ni, ke okaze de propono ĵus prezentita al la Sveda Parlamento por estigo de Delegitaro por *kreado* de internacia lingvo, la sveda esperantistaro decidis protesti per cirkulero sendota al ĉiu parlamentano, kiu montras ke tiu lingvo jam ekzistas en *Esperanto*. Por apogi la argumentojn, ili intencas kunsendi kun la cirkulero kiel eble plej multe da esperantistaj presajoj. Tial li petas ke ĉiu samideano sendu al la adreso supre montrita gazetojn, broŝurojn, reklamilojn komercajn, gvidilojn, k. t. p.

Ni esperas ke la Prezidanto de niaj grupoj atentos tiun gravan peton kaj helpos niajn svedajn samideanojn. La «K. E. F.» jam sendis kolekton de K. E. kaj aliajn presajojn.

VALENCIAJ MOROJ

LA SIMBOLAJ BRULAĴOJ

: : : : : (LES FALLES) : : : : :

VALENCIO, tute eble la plej festema urbo el Hispanujo (la lando de la suno) konservas de antikve kuriozajn festmorojn. Tiuj festoj, kvankam ili ne estas dediĉitaj al scienco, tamen okazas oportunte, kvazaŭ ili estus elpensitaj por festesigni kelkajn rimarkindajn punktojn de la tera astrovojo dum la traïro de nia planedo.

Sub deziro de mia karega direktoro Sro. Pujulà mi penos laŭscie priskribi al la legantoj de KATALUNA ESPERANTISTO la *Simbolbrulaĵojn de Sankta Jozefo* en Valencio. Ĉi tiuj okazas dum 18-20^a tagoj de Marto; sekve oni povas titoli tian feston la «Eniro en la Printempon».

Efektive, tiu festo okazas proksimume, kiam la suno transiras la ekvatoron, tial ĝi estas por la valencianoj kvazaŭa trumpeto, kiu adiaŭas la vintron kaj malfermas al ni la belsezonon «Printempon».

Les falles de Sen Xusep (La simbolbrulaĵoj de Sankta Jozefo), konsistis antikve nur el la bruligo de la lignaj forĵetaĵetoj, efektivigita de la lignajistoj por honori sian patronon Sankta Jozefo (la 19^{an} de Marto), kaj ankaŭ por festi la finon de la subarteluma vesperlaborado, dum la noktlongedaŭra sezono.

Post kelka tempo, oni enmetis tiujn lignajn restaĵetojn en homvestojn kaj alpendigitaj de balkono al balkono meze de la strato ili restis tiele dum la tago ĝis la ekvesperiĝo, kiam tiuj estis bruligataj kun granda kriego kaj gajo de la ĉeestantoj.

Post paso de kelkaj jaroj, tiaj figuroj jam prezentis moke kaj simbole personojn kaj scenojn el la reala intima vivo de la strataj genajbaroj; figuroj, kiujn oni starigis sur tabularan piedestalon, kaj same kiel iliaj estintaj, tiuj estis bruligataj ekvesperiĝe.

En tiaj scenoj, inspiritaj sub la privata vivo el iaj cenzurindaj genajbaroj, kelkafoje estis tro travidebla kaj akra ĝia signifo, pro kio la aluditaj personoj ofenditaj, tiam renversis la tabularon kaj kaŭzis malpacojn.

Jaron post jaro la simbolaj brulaĵoj estas pliarte konstruataj kaj la festo okazas nuntempe sub la jena ordo kaj maniero.

De la komenco de la monato Marto la knaboj el la stratoj, kie estas starigota la brulaĵa tabularo trairas la stratojn de la kvartalo trenante eluzitan mateton entuziasme kriegante la popolan rekantadon *Una estoreta velleta pera la falla de Sen Xusep, el tio Pep* (Unu

eluzitan mateton por la brulaĵo de Sankta Jozefo, la Onklo Joĉjo ¹⁾. Ili kolektas tiamaniere sur la mateton bruligindaĵojn, kiujn la najbaroj liveras al ili, liberigante la domojn de forĵetindaj eluzitaĵoj. Tiele daŭrigas la knaboj sian amuzan kolektadon ĝis la antaŭvespero de Sankta Jozefo, en kia tago, ĉiujn kolektaĵojn oni enmetas internen de la tabularo por taŭgi kiel brulaĵo.

Dume la najbaroj de la stratoj, kie estas starigota la simbola brulaĵo, elektas komitaton, kiu aranĝas kaj pretigas la necesajn antaŭlaborojn; kolekti helpmonon, kiun oferdonas la najbaroj, projekti kaj skizi argumenton, konstrui la tabularon, k. t. p.

La 17^{an} de Marto noktomeze komenciĝas la starigo de la tabulara piedestalo kaj figuroj, kies karikatura kaj groteska argumento konsistas prefere el aktualaĵoj; strataj kaj politikaj (urbaj kaj naciaj) aferoj, kiuj tiatempe ial priokupas la publikopinion.

Samtempe alian artvidiĝon prezentas tia Valencia festo. Ĉe la pordo de la likvortrinkejoj staras granda laŭro de kies branĉoj pendas multenombraj kringoj ornamitaj per ruĝaj kaj flavaj rubandoj.

Tia strangaĵo anoncas ke en la trinkejo ankaŭ oni liveras kringojn ĵus faritajn. Efektive, ĉe la cnairejo, antaŭ multentenebla kaldrono da bolanta oleo staranta sur fajro sidas virino festevestita, kun la manikoj falditaj ĝis la kubuto kaj blanka antaŭtuko; ŝi senĉese brogas kringojn, kiujn ŝi trempas en grandan apudestaran argilvazon.

Tiu kaldrono estas kvazaŭa parfumvazo, kies oleodora fumo densigas la atmosferon de la placo kaj stratoj.

La starigo de la simbola tabularo daŭras gaje inter la konstruantoj ĝis la ektagiĝo (antaŭtago de Sankta Jozefo). La fino estas anoncata al la najbararo per gaje surdiga sonorado, kiun ordinare ludas vilaĝana muzikistaro kaj ankaŭ per tamburado, marokflutado kaj kelkokaze per eksplodoj de piroteknikaĵoj. Tia infereca bruegado vekas la genajbarojn, kiuj sin pretigas por ornami la balkonojn, fenestrojn kaj pordojn per centojn da flagetoj kaj aliaj drapiraĵoj multekoloraj ŝajnigante la stratojn flagornamitaj ŝipoj. Estas nepra eco esti valenciano por tutkompreni la gajecon, kiu regas dum tiaj festotagoj en mia naskiĝurbo.

Frumatene, antaŭ la suneliĝo la simbolbrulaĵojn komencas viziti la popolamaso, kiu en tiuj matenhoroj konsistas el oficistoj, servistinoj, metiistoj, studentoj, geknaboj, lernantoj kaj aliaj, kiuj ial estas devigataj eliri frue el siaj hejmoj, kaj ankaŭ el sempacienculoj,

1) En Valencio oni nomas onklo iun ajn sinjoron, kaj ofte, kiel en tiu ĉi okazo, la esprimo estas ŝerca.

kiuj deziras admiri kiam eble plej frue la spritajn verkojn el la konstruintoj. Tiuj frumatenuroj havas okazon vidi la simbolaĵajn argumentojn plej komplete, ĉar iom poste la urbestroj ekzamenante vizitas la simbolaĵajn brulaĵojn kaj ordonas forigi, aliformigi aŭ forstrecki ĉiajn objektojn, kiaj tro klare ofendas la personojn aŭ instituciojn simbole aluditajn.

Dum la tuta tago kaj ankoraŭ plinombre la sekvantan (tago de Sankta Jozefo) estas vizitataj la simbolbrulaĵoj. El ĉie alkuras multope la promenantoj kaj ĉirkaŭas la tabularon. De la proksimaj vilaĝoj ankaŭ alvenas granda popolamaso. kaj la vilaĝanoj restas antaŭ la tabularo kun la buŝo larĝe malfermita rigardante la figurojn, precipe tiujn, kiuj moviĝas per artifikaj risortoj.

Ĉirkaŭ la tabulara piedestalo knabetoj vendas klarigbroŝuretojn kriegante senĉese : « *Cinc centims val el llibret, en la relació y esplicación de lot lo que conté la jalla* ». (« Kvin centimojn kostas la broŝureto kun priskribo kaj klarigo de la surstaranta sceno. ») Sur la flankoj de la piedestalo estas surgluitaj versaĵoj kaj hieroglifoj, kiuj iom vualite montras la signifon de la simbole prezentata sceno.

Intertempe, sur tabularo starigita proksime de la brulaĵo kaj ornamita per drapiraĵoj, la antaŭcivitano muzikistaro ludas muzikpecojn.

Samtempe en proksima likvortrinkejo kaj kringofarejo la vizitantoj englutas kringojn kaj trinkas likvorojn, prefere brandon. Kompreneble el tiuj ejoj ofte eliras drinkuloj, kiuj, per siaj groteskaĵoj gajigas la publikon. La kringo estas frandaĵo, kiun tiamtempe tre ŝatas la valencianoj.

Antikve la simbolbrulaĵoj estis senartaj verkoj, sed iam post iam fariĝis nuntempe tiel artplenaj, ke la urbestro kaj ankaŭ kelkaj societoj liveras premiojn al tiuj plej arte konstruitaj. Al plej sprite verkita klariga broŝureto ankaŭ oni aljuĝas premion. Tial la juĝantoj de tiaj korporacioj vizitas la simbolbrulaĵojn kaj disdonas la premiojn, kiujn oni fiksas tuje sur la piedestalon por montri al la publiko la rangon atingitan, laŭ la juĝistoj.

Tiamaniere daŭras la gajeco la 18^{an} kaj 19^{an} de Marto (iam ankaŭ la 20^{an}). Oni povas aserti ke ĉiuj simbolbrulaĵoj estas vizitataj de la plimulto de la valencianoj.

La nombro da starigataj brulaĵoj dependas jare de la tiama bonhumoreco de la organizantoj. Kelkajn jarojn pro malfeliĉaj cirkonstancoj, aŭ oni malpermesis la starigon aŭ mankis gajeco en Valencio por organizi ilin.

La vespero de la ekbruligo antaŭ kiam alvenas la difinita horo,

jam la senpaciencema publiko komencas kriegi petante la ekbruligon : «*¡Fuego!*» («Fajron!»). Je la difinita horo la ekbruligantoj surverŝas petrolon en la tabularon kaj ĝin ekbruligas kun varma ĝojo de la ĉeestantoj, kiuj aplaŭdas entuziasme la bruliĝon de ĉia figuro kaj simbolobjekto, dum la muzikistaro ludas la lastan muzikaĵon. Kiam jam restas malmulte da brulaĵo, la knaboj alĵetas sur la fairflamon raketojn, kiuj eliĝas lasante post si fajreran postsignon kaj bruege eksplodante en la aero. Ĉi tiu marokeca kutimo forpelas la ĉeestantojn iom rapidpuŝe. Restas tiam nur la knaboj, kiuj finas la feston diable transsaltante unu post alia super la fajrflamon, ĝis la lasta fajrero estingiĝas.

Laŭ la priskribita maniero disvolviĝas la *Valencia Sankta Jozefa Brulaĵmoro*, kvazaŭa ŝlosilo, kiu malfermas al la valencianoj la pordon de la belega, amindumiga kaj viviganta sezono LA PRINTEMPO !!...

Anĝelo NOVEJARQUE

Valencio, 1912.

II^a Literatura Konkurso

Eksterordinaraj temoj (Sekvo)

XIII. De la «Casino del Comercio», de Terrassa. Laŭvola temo (originala). Premio : Artaĵo.

XIV. De la Urbestra moŝto de Terrassa. Laŭvola temo (originala). Premio : Artaĵo.

XV. De la Urbestraro de Terrassa. Laŭvola temo (originala). Premio : Artaĵo.

XVI. De la Direktoro de la gazeto *La Comarca del Vallés*, de Terrassa. Temoj : *Graveco de la esperantista gazetaro*. Premio : *Historio de la Kataluna lan-industrio* (2 verkoj de la sama direktoro), *Urbo Egara* kaj senpaga jarabono al *La Comarca del Vallés*.

XVII. De «Vika Esperantistaro». Al la plej bona traduko de verko de Vika verkisto. Premio : 25 ptoj. (10 sm.).

XVIII. Afable kaj propramove proponita de «Universala Esperantista Asocio». «Praktika signifo de U. E. A.». Premio : 5 sm.

Noro. — La konkursoj al la premioj XIII, XIV kaj XV, bonvolos aldoni noton, klarigante al kiu el ili, ili aspiras.

Al la temo XVII : Estos konsiderata kiel verko : artikolo, versaĵo, prozaĵo aŭ ia ajn fragmento havanta unuecon. — *La Komisiono*.

Katalunaj efemeridoj

APRILLO

- 1 1911. — La ĵurnalo *Las Circunstancias*, en Reus, malfermas Esperantan Fakon en siaj paĝoj.
- 9 1910. — Edziĝas en Barcelono niaj blindaj gesamideanoj Fino. de Chalmot (holandino), kaj Sro. Sapater (kataluno).
- 19^a 1908. — Solena Esperantista Festo en Sabadell, kun ĉeesto de ĉiuj katalunaj grupoj. Aplaudegata parolado de la Prezidanto pri la «Kataluna Esperantista Federacio».
- Vizitas Barcelonon Sro. Dro. H. W. Jemans, M. D. Prezidanto de la «Esperantista Asocio de Filipinoj».
- Fondo de la grupo «Ĉiam Antaŭen», en Clot.
- 2 Paroladoj en Barcelono de la usonano Sro. Maro B. Jones, profesoro de la Universitato de Cleveland pri *La Instruado en la Nordaj Ŝtatoj de Ameriko kaj Usono kaj ĝiaj homoj*.

ENLANDA MOVADO

BARCELONO

Kun granda sukceso funkciadas en la Universitato la kurso de Esperanto klarigata de nia kara samideano Dro. Pastro J. Coll. Pli ol 25 gelnantoj ĉeestas la klason, kiu baldaŭ fariĝos supera pro la granda progresado atingita per klera profesoro kaj fervoregaj gestudentoj.

Nia laborema kaj aplaŭdinda samideano Delfi Dalmau, la Direktoro de la «Esperanta Rubriko» de la ĉiutaga ĵurnalo *La Publicidad*, tre sukcese organizis serion de paroladaroj, kiuj altiris la publikan atenton ĉar ili estas anoncitaj kaj faritaj tute kiel la politikaj kunvenoj ĉe ni nomataj *meeting*'oj. Ne plu disertacio po kunsido, sed multaj oratoroj po kunveno, flama paroloj, kaj libera tribuno. Post ĉiu parolinto, la prezidanto invitas la ĉeestantojn okupi la tribunon kaj kontraŭparoli. La invito al la publika diskutado estas ankaŭ farita per la ĉiutagaj ĵurnaloj de Barcelono. Ĝis nun, neniu ankoraŭ paroladis kontraŭ, kun granda bedaŭro de la oratoroj, sed kun ĝojo de la samideanoj, kiu konvinkigas ke nia ideo povas havi indiferentulojn ĉe ni, sed ne malamikojn. En tiuj kunvenoj, krom Sroj. Pujulà, Bremón kaj Dalmau, paroladis ankaŭ Sroj. Nin, Rocamora, Albiñana, Serrat, Campdelacreu kaj Grau, kiuj ekaperis en nian rondon kiel plej bonstilaj kaj entuziasmigaj oratoroj.

La kunvenoj havis lokon en la politikaj kazinoj el ĉiu partio laŭ regula *protokola* ordo (Societo de Komercaj oficistoj, Karolista Societo, Naciista Societo de la IV^a Kvartalo, Katalunista Societo de la Urbodoma Kvartalo,

republikista societo sidejo de «Barcelona Stelo, Metiista Ateneo sidejo de «La Rondo», k. t. p.). Por la lastaj kunvenoj, la tramveturiloj de Barcelono *surportis aĵiŝojn!*

Brave al juna Dalmau, kiun ĉiu laborema kaj fervora esperantisto de Katalunujo estimas; estimo, kies esti modesta pruvo la festeno per kiu la pioniroj de Barcelono honoris lin antaŭ du semajnoj.

GERONA

La kursojn en la grupoj «Gerona Esperantistaro» kaj «Amoj kaj Espero» ĉiam ĉeestas multaj gelernantoj.

La fraŭlinoj de «Gerona Esperantistaro», kiel pruvo de amo al Esperanto, donacis, por tiu societo, tre belan standardon. — *La Delegito.*

MANLLEU

La grupo «Esperantista Amikeco elektis la jenan estraron por la nuna jaro: Prezidanto, Sro. Joan Mir; Sekretario, Sro. Gaspar Caballeria; Kasisto, Sro. Miquel Suriñach; Vic-prezidanto, Sro. Felip Guardia; Vic-sekretario, Sro. Joseph Oriol; Membroj, Manel Roca, Jaume Fluvià.

Reĝas granda entuziasmo en nia grupo, tiel ĉe la gelernantoj, kiel ĉe la ceteraj grupanoj. — *La Komitato.*

OLOT

La grupo «Olota Stelo» sciigas, ke de la unua de Januaro ĝi translokis sian sidejon en la Azilon, bieno de nia Urbeŝtaro, unuan etaĝon (salonon de la Olota Biblioteko) malfermitan la tutan semajnon de la 7^a 1/2 ĝis la 10ª nokte kaj la festojn de la 11ª matene ĝis la 13^a.

Ĝi elektis por sia estraro la jenajn sinjorojn: Prezidanto, Jozefo M. Garganta; Vic-prezidanto, Petro Roqué; Sekretario, Manel Prat; Vic-sekretario, Jozefo Boix; Kasisto, Petro Coscoy; Bibliotekisto, Candido Agustí; Membroj, Amparujó Bassol, Mario Coscoy.

Nia kara pioniro Jozefo Pi, kiu nun loĝas en Germanujo sendis al ni interesajn sciigojn pri la tiea movado. La konata batalanto Pastro Sebastiano Pubill piskolano loĝas nun en Guanabacoa (Habano). Al ili ni deziras bonfarton kaj bonsorton.

La 10^{an} de Marto ni okazigis literaturan kunvenon.

Post paroladoj de kelkaj anoj, Sro. Petro Costa el Sta. Coloma de Farnés, paroletis pri nia afero, kaj internacia lingvo. Sro. Prezidanto fermis la kunvidon parolante longe pri diversaj artefaritaj lingvoj. — *I. Juanola.*

SANTA COLOMA DE FARNES

La stato de Esperanto en ĉi tiu urbeto certigas la konstantan kunlaboradon de la anoj, ĉar ili trafis kaj venkis kelke da kontraŭaĵojn.

Dum la pasinta karnavala tago, nia grupo «Esperanta Idealo» sin regalis per festeto partoprenante en ĝi la knaboj, kiuj deklamis poeziojn esperante, finante la feston en plena sukceso. — *La Delegito.*

TARRAGONA

La grupo «Tarragono Esperanta» elektis la jenan estraron por la nuna jaro : Prezidanto, Domingo Obiol; Vic-Prezidanto, Fulgenci Agusti; Kasisto, Daniel Roig; Kalkulisto, Mariano Alegret; Sekretario, Joseph Albornà; Vic-sekretario, Francesch Gibert; Bibliotekisto, Frederich Agràs; Membroj, fraŭlinoj Teresa Balart kaj Francesca Juan Muntané.

La grupo publicas ĉiudimanĉe de post la 1^a de Januaro «Esperantan Fakon» en la tagjurnalo *La Cruz*. Baldaŭ ĝi publicos alian per alia semajna gazeto.

En la lasta kunveno de gefederacianoj en Tarragona oni elektis Delegito Sron. Domenech Obiol. Post malmulte da tagoj forvojaĝos al Zaragoza por enkorpusiĝi en la tiean Regimenton la lerta esperantisto kaj milita kuracisto Sro. Antonio Martin.

Ni tre bedaŭras la forestadon de tiu bona amiko. — *La Delegito*.

TERRASSA

Ĉiuj la ĵurnaloj kaj gazetoj el tiu ĉi urbo, malfermis fakon de Esperanto por montri ĝian internacian movadon kaj por konigi sciigojn pri la organizado de la III^a Kongreso de «K. E. F.».

La Urbkonsilantaro subvenciis la grupon «Lumon» per cent kvindek pesetojn pro la senpagaj kursoj de nia lingvo, kiujn ĝi malfermis.

Por la nuna jaro, la nova direktanta komitato de la grupo «Esperantista Junularo» konsistas el la jenaj sinjoroj : Emil iGarriga, Prezidanto; Francisco Puig, Sekretario; Josep Girona, Kasisto; Isidre Llosas kaj Roman Vergés, Voĉdonantoj. La prosperado de tiu ĉi grupeto (sekcio de «Lumon») konsistanta sole el junuloj, ĉiutage pligrandiĝas.

La Pasintan monaton, Sro. Valenti Alavedra (Prezidanto de «Lumon») edziĝis kun la bela kaj simpatia federacianino Irmina Imbers. Ni deziras al la novaj geedzoj multajn feliĉojn.

La komisionoj de la III^a, laboras kun granda fervoro por ke ĝi atingu neforgeseblan sukceson. — *La Delegito*.

VIC

«Vika Esperantistaro». Tiu societo, kiu reorganizis sian taskon, entreprenas veran esperantan laboron. Plie la du kursoj, kiuj estas klarigataj de Sroj. Albagés kaj pastro Ribas, komenciĝis dimanĉaj kunvenoj por la praktikado de nia kara lingvo. La ĉeestantoj kiuj estas multenombraj, siavice parolas per disertacioj, legaĵoj, rakonto de anekdotoj, k. t. p. Ni devas esperi belan rezultajn laŭ la entuziasmo kaj la sukceso per kiu ili komencis.

Jen la nova komitato : Prezidanto, Jozefo Albagés; Vic-prezidanto, Francisco Navés; Sekretario, Jacinto Comella; Bibliotekisto, Salvadoro Baliellas; Kasisto; Jozefo Comas; Voĉdonantoj, Mariano Noguera kaj Mikaelo Anglada.

Nuna adreso de la grupo : Argenters, 9, 2°. — X.

VILANOVA I GELTRÚ

Grupo «Laboro Esperanta». — En generala kunveno okazinta la 31^{an} de Januaro oni elektis la jenan komitaton: Prezidanto, Sro. G. Galcerán; Vicprezidanto, Sro. M. Mas, Sekretarioj, Fino. T. Rosell kaj Sro. M. Vadell; Vicsekretario, J. Pérez; Kasisto, Srino. S. Brillas; Bibliotekisto, Sro. A. Figueras; Voĉdonantoj, M. Galcerán, P. Pascual, J. Escofet, L. Codina kaj M. Vives. Oni decidis en sama kunsido aligi la grupon «L. E.» al «II Congrès d'Ateneus i Asociacions de Cultura», kiu okazos en tiu-ĉi urbo dum la tagoj 21^a, 22ª kaj 23^a de la venonta Majo. — La grupo «L. E.» disvatigis februare 500 «Esperanto en una fulla». — *F. M.*

BIBLIOGRAFIO

Maja nokto aŭ la dronintino. Rakonto el N. V. Gogol; tradukita, el la rusa lingvo, de Romano Frenkel. — Bucuresti. Editura «Esperanto». 5, Str. I. C. Bratianu, 5. — Prezo: 0'50 fr. aŭ 2 respondkuponoj.

Tiun ĉi belan rakonton ni legis en «Danubo» kie poĉapitre aperis: Nia kara amiko Sro. Frenkel montris ankoraŭ per ĝi sian tradukistan talenton. La flua lingvo en ĝi uzita legindigas kaj literaturigas la tradukon. Kelkaj esprimoj ŝajnas rekte tradukitaj de nia kataluna lingvo! Ekz: *mezvoĉe*: a mitja veu; *vi havas alian knabinon*: tens una altre xicota!! Rimarkinda — la vorto *ŝaravaro* (tre larĝa pantolono, sed longa nur ĝis la genuoj), certe nia valencia «ĉaragüells»!

Unu esprimon ni tute ne komprenas el la verko: «Ĉu ne vere, tio ja la anĝeloj de Dio estas malfermintaj la fenestretojn... Ĉu jes, Levko? Tio ja ili rigardas sur nian teron?»

Ambaŭ *tio*'j estas tute fremdaj al ni katalunoj. Certe bedaŭrinde ne tro klaraj elipsoj estas en la frazoj,

La traduko estas dediĉita al la neforgeseblaj rememoroj pri la III^a Esperantista Kongreso en Kembrigo.

Sepa Universala Kongreso de Esperanto. (Anvers, 20-27 Aŭgusto 1911). — Oficiala parto. Sekcio A: Kongresoj. Paris. Esperantista Centra Oficejo. 51, rue de Clichy. 1912. Prezo: 3 fr.

Tiu libro ĵus distribuita al la membroj de la 7^a Kongreso enhavas: la Preparajn dokumentojn de la 7^a, la oficialan Protokolaron, la Aldonojn al la oficiala Protokolaro, la Nomaron de la Kongresanoj, kaj la Raportojn de la Kunvenoj de specialistoj, kaj de la Festoj, Ekskursoj kaj Diversaj Kunvenoj.

Pourquoi les postiers doivent apprendre l'Esperanto. Gabriel Chavet. Paris. Office Central Esperantiste. 51, rue de Clichy. 1912. Prix: 0 fr. 25.

Legonte poresperantajn librojn mi enŝlosas mia kvinpintan stelon en trikeston de mia skribotablo. Nenia ĝuo egalas al la ĝuo esti konvinkita. Kiam la libro konvinkis min mi festas la ĝuon remetante la insignon en ĝian lokon. Tion mi faris leginte la verkon de Chavet, kaj eĉ mi skribis al li petante ekzemplerojn kun la intenco vendigi ilin per la pordisto de la Centra Poŝtoficejo, kiu ja vendas aliajn broŝurojn. Chavet ne nur sendis ilin, sed

malavare donacis la profiton por nia propaganda kazo. Kun la pakajeto sub la brako mi iris al la Poŝtoficejo pli kontenta ol *bubo kun novaj ŝuoj*.

Mi ekparolas al la pordisto : — *Ĉu vi venas plendi?* — *Tute ne!* (*Dio ne permesu!*). Klarigon mian. Kuntiro de nazo lia. Esplora rigardado sur min kaj sur la broŝuron.

Nova kuntiro. Montra fingro. Ŝtuparo. Unua etaĝo. Direktejo. — *Ĉu vi venas plendi?!!* — Kvietiga rideto mia. — *Tute ne!* (*Dio ne permesu!*). Mi memoras pri la pakajetoj de broŝuroj de nia Havena Komisiono, kiuj anstataŭ atingi la ŝipojn revenas al la sendinto. Mi memoras ke ĉe la ricevo de letero oni pagas soldon, kaj ĉe la ricevo de presajetoj oni bedaŭrinde pagas nenion. Sed ni ja estas kontentaj, ke la pakajetoj ne perdiĝas kaj revenas. Kial ni plendos!... Klarigon mian. Kuntiro de nazo lia. Esplora rigardado de mia ĉapelo kaj ŝuoj kaj ree la ĉapelon. Klarigon lian. Oni bezonas permeson de la ĉefdirektoro, de la Ministro, de la Parlamento, de la Senato kaj de la Ŝtata Konsilantaro!! Tute same, kiel por starigi lanternon sur strato aŭ ŝanĝi de loko ian ŝtonon. Mi forgesis.

Saluton. Ŝtuparo. Vestiblo. Afiiŝo de broŝuro vendata de la pordisto: «*Notoj pri ortografio kaj prozodio*». Miro. Strato. Aero enŝpirebla. Reveno por relegi la afiiŝeton. Konstato ke mi ne eraris. Kia nova argumento por Chavet!!

Karaj hispanaj samideanoj : superŝutu la poŝtovicistojn de Barcelono per viaj propagandaj broŝuroj. Perfortu ilin!

Kraków-Urbo de Jubilea Kongreso 1912.

La societo «*Esperanto*» el Krakovio eldonis «*Ilustritan Gvidlibron*» de la urbo de la Jubilea VIII^a Kongreso kaj ĉirkaŭaĵoj. Ĝi estas bona antaŭgustumigo de la ĝuoj, kiuj atendas la kongresanojn de la VIII^a, kaj lerta incitilo al aliĝo al tiu Kongreso kaj al la trakurado de la 60 horoj, kiuj nin katalunojn apartigas de Krakovio.

Ĝi estas bele eldonita kaj dissendata senpage al partoprenintoj de la VII^a Kongreso, kaj kontraŭ du respondkuponoj al personoj, kiuj ilin sendos al la Komitato per la jena adreso : VIII^a Universala Kongreso Esperantista en Krakovo (Aŭstrio-Galicio).

Karaktero, laŭ Mr. J. M. Van Stipriaan Luiscius, advokato en Hago. Tradukita laŭ la 5^a eldono de l' Nederlanda Originalo. — Hago, 1912, Librejo «*Espero*». Prezo : fl. 0'25 = 0'200 sm.

Verko kies celo konvinkas aŭ ne konvinkas, sed kies noblecon oni ne povas nei. Ĉu ĝi estas difino aŭ instruo? Ni persone ŝatas tiujn filozofiajn difinojn, kiuj permesas ĝui la talenton de la aŭtoro. Ni ne kredas pri la instrua efikeco de tiaj verkoj. Ili nur povas esti komprenitaj de la personoj, kiuj jam posedas la virton en ili pritraktita. Senvolulo ne povas kompreni volon; senkarakterulo ne povas kompreni karakteron. La traduko de Sro. Van Stipriaan, aŭ de la verko de li — ĉar la koverto de la libro estas iom konfuza pri tio — estas tre interesa. Ĝi permesas al ni konatiĝi kun verko konsistanta el oftaj profundaj pensoj — kiuj tuj montras la originalan personecon de la aŭtoro, — kaj el penoj kolektitaj el la komuna moralo en uzo, kiuj tuj komprenigas la sukceson de la originalo. Respondon aŭ kritikon al similaj verkoj, oni nur povas fari per nova pli ampleksa verko, ĉar ĉiu ideo de ili enhavata naskas amason da ideoj kaj komentarioj. Tial ni eĉ ne intencas ektuŝi la aferon. Sed ĉu la ĉefa kvalito de filozofia verko ne estas la pensiga forto? Pasis jam la tempo, kiam homoj celis nur konvinki unu la alian. Pensigado, vibrigado de la dormantaj internaj povoj estas la celo nuna de la superaj homoj. Ĉar ne konvinko, ne samkredo, sed penso kaj emocio kondukos nin al la komuna punkto, kie konverĝas la vivoj. Se «*Karaktero*» povas ne konvinki iun, ĝi pripensigas. Tio estas la plej bona laŭdo, kiun oni povas fari al ĝi.

Gia stilo estas ke kurioza; kelkaj esprimoj surprizas, ekz : «Tial ni devas vivi por aliaj; se povas kun zorgo por propra feliĉo, se ne povas, sen ĝi!» «la unu tagon, sed ne la alian» «dekorajoj» (por ordeno—laŭ kelkaj ankaŭ *dekoracio!*) «trakti iun afable» (*konduti?*) «maniereco?» «ĉe la plej bonaj intencoj apartenas granda dozo da takto» «oni estu *nete* vestita», «takto» (en la senco de delikata, lerta sinkonduado. Eble tre ĝusta vorto), k. t. p.

TAMEN

LA «OFICIALA GAZETO ESPERANTISTA»

Por proksima venonta numero ni verkos specialan artikolon porrekomendi al niaj kunfederaciaj la abonon al la *Oficiala Gazeto*, kiun ĉiu bona esperantisto devas legi por bone koni la staton de nia movado, kaj aĉeti por helpi niajn oficialajn instituciojn.

Ni ŝuldas al la malinternaciemo de la Hispana Ŝtato la malfacilecon spezi monon al kaj de la alilando kaj tio ofte malebligas al niaj samlandanoj mendi librojn kaj revuojn, k. t. p.

Nian malfeliĉan kondiĉon povas iom plibonigi la organizo de la «K. E. F.» per siaj Delegitoj. Ĉiu esperantisto, kiu decidis aboni la *Oficialan Gazeton*, donu la monon (5 frankoj por jaro) al la Delegito en sia urbo, kaj la «K. E. F.» zorgos sendigi al li regule la nomitan gazeton. — «K. E. F.»

KORESPONDADO

Sro. E. R. : Jes, sinjoro; ni uzis kelkajn fojojn la vorton *Komisiono*, ĉar ĝi ŝajnis al ni internacia, kaj por eviti la tro longan *komisiitaro*. La klarigon de *Danubo*, kiun vi citas, ni ankaŭ legis; ĝi ne konvinkis nin. Ĝi diras «*Komisio* = komisiitaj personoj (komisiitaro—laŭ la F.); *komisiitaĵo* = komisiita afero. Egale bone estas uzi *komisio* en senco de *komisiita afero*, kiam la frazo ne malhelpas». Tio ne estas tute certa. 1° *Komisio* estas la ago komisi; ĝi ne povas signifi personon kaj ankoraŭ malpli personaron. Komparu kun ordono, sendo, k. t. p. 2° *Komisiitaĵo* estas efektive *afero komisiita*, kiel *senditaĵo* estas *afero sendita* (aŭ eble de la *sendito!*), sed ĉar *komisii* laŭ la F. signifas «*charger quelqu'un de*» *komisiitaĵo* signifas ne la aferon pri kiu oni komisiis iun, sed aferon, kiu ricevis komision pri! aŭ la aĵon de la komisiito, la valizon ekzemple. 3° Ne egale bone, sed tute malbone estas uzi *komisio* en senco de *komisiita afero*, ĉar kiom tio, ke *komisio* signifas agon, la ideo de *komisiita afero* estas tiel malofta kaj stranga, ke ĝi bezonas bonan precizigon.

Aliflanke, ĉar *komisiono* estas internacia, ni povas uzi ĝin laŭ la regulo 15^a de la *Fundamento*.

Ankaŭ ni, kiuj estas Fundamentistoj, ne povas akcepti la *akuzativojn hostan, agodaŭran, datan kaj mezuran*, kiuj estas klarigitaj en sama numero de *Danubo* kaj pri kiuj vi demandas nin. Ni ne povas akcepti ke la «*hosta akuzativo estas uzata ĉiam kiel komplemento de la verbo hosti*», ke la «*— agodaŭra montras la tempon*», k. t. p. Nenie ni trovis tion ĉi en la *Fundamento*. Tiuj akuzativoj estas tute simple permesitaj de la 3^a paragrafo de la regulo 14^a laŭ kiu oni povas uzi «la akuzativon anstataŭ prepozicio».

Vi ne estas do justa nomante nin kontraŭfundamentistoj. Se ni ne troparolas pri la *Fundamento*, tio tute simple montras, ke ni tre respektas ĝin.

Sro. J. C., Vich : Ĉio, pro manko de loko!

LLISTA DE DELEGATS AUTORITZATS PER LA ADMINISTRACIÓ DE K. E. F. PER A REBRE LES QUOTES

Sabadell	Lloc Social	Gràcia, 12.
Reus	Sr. E. Aguadé	Presó, 15.
Vilanova i Geltrú	» F. Mestres	Sant Antoni, 1 i 3.
Barbarà	» J. Puigbonet	Sant Pere, 39.
Balaguer	» M. Espar Boquer	Miracle, 7.
Cambrils	Stà. J. Masaguer	Hostal Nou.
Olot	Sr. I. Juanola	Superior, 25, 2. ^{on}
Terrassa	» A. Oliart	Clarís, 24.
Manlleu	» Ll. Coll	Vora del Ter, 21.
Barcelona	» D. Dalmau	Diputació, 327, 3. ^r , 1. ^a
Tarragona	» D. Obiol	Unión, 9, 3. ^r .
Castellar del Vallès	» F. Blanquer	Fonts Calents.
Arbós	» G. Rovirosa	Major, 2.
Vendrell	» S. Esvertit	Cristina Baixa, 5.
Igualada	» A. Mosella	P de la Constitució, 11.
Girona	» F. Anguet	Progrés, 20.
Vilafranca del Panadés	» A. Robreño	Puigmoltó, 14.
Ulldemolins	Dr. Roman Pallejà	Carretera, 2.
Sta. Coloma de Farnès	Sr. P. Costa	
Lleida	» Lluís Abadal	Major, 12 i 14.
La Escala	» Josep Ximinis	Fàbrica géneros de punt
Mataró	» Josep Solà	Sant Josep, 46.
Premià de Mar	» P. Alsina	Camí Reial, 81 i 79.
Tivissa	» F. M. Brú	Avall, 16.
Moncada	Dr. Joan Buxó	
Berga	Sr. Josep Cardona	Farmaceutic.
Sant Feliu de Codinas	» Joaquim Coll	Vicari.
Banyolas	» J. Aulina	Turera, 49.
Sant Feliu de Guixols	» J. Blanch	Caymó, 32.
Vic	» J. Comella	Plassa Major, 18.
Borjes Blanques	» F. Rubinat	
Palafrugell	» J. Marqués Isern	Pals, 1.
Bégas	» J. Esteve Jacas	Arrabal S. Martí, 19.
Manresa	» I. Bosch	Bruch, 1.

Ademés poden enviar-se també directament a l'Administració :
Gràcia, 12, Sabadell, amb sagells de 15 centims

**FAKSIMILO de la marko eldonita
de la Komitato de la III^a Kongreso
de Kataluna Esperantista Federacio**

Prezo : 1 centimon

*Sendu mendojn al
Grupo « Lumon »*

*Strato Nort, 26
TERRASSA*

IBERIA